

Új egészségház Bakson

Szabadpiac, ingatlanforgalom

Felső határ a csillagos ég



Új egészségházat avattak tegnap, pénteken délután Bakson. Eddig csupán egy orvosi rendelő volt, a melléképületben tartották az egészségügyi tanácsadást, a fogászati rendelés pedig az iskolában volt. Az egészségháza a tanács öt-évig spórolt, s így közel 3 millió jött össze, amihez kaptak 5 millió forint céltámogatást, és felvettek

2 millió 200 ezer forint bankhitelt, amit a településfejlesztési hozzájárulásból törlesztettek. A lakosság fél milliót érő társadalmi munkával segítette az építkezést. Ezután új épületben lesz az orvosi rendelő, a tanácsadó, a fogorvosi rendelő és a patika. Építettek még az épületbe két szolgálati lakást is.

Lassan a szabadpiac egyeduralgódóvá válik a lakásellátásban. Bizonyítja ezt, hogy a szegedi Inlakon kívül közvetítéssel foglalkozik a szőregi, üllési, mórakalmi, szatmari, sándorfalvi, dorozsmai takarékszövetkezet, több ügyvédi munkaközösség, valamint néhány magánszemély. Az ingatlanforgalom egyre nagyobb tortaszeletet ad állami cégeknek és maszeknak egyaránt. Nem véletlen ez, hiszen például tavaly a téli hónapokban az Inlak irodáiban úgy röpködtek a százezer forintok, mint nyáron a szünnyugók. Baczkó István igazgató szerint sok vásárló 6-700 ezer forint készpénzzel érkezett, és ha kevesebb forint volt a zsebében, akkor labdába se rúghatott a szabadpiacon. Olyan magasra még nem növekedtek az összkomfortok négyzetmétereinek árai, mint 1987 utolsó negyedében. A tömeghisztéria időszaka is volt az, mert akinek nagyon sok bankó lapult a zsebében, szabadulni akart forintjaitól. A kereslet felverte a lakásárakat, akkor 20 ezer forintot is fizettek egy négyzetméterért. Ez eddig rekordnak is számít.

Egyebek között a Szegeden tanuló egyetemisták szülei búcsújárást rendeztek, s egymásra licitáltak. Soha annyi diák nem kapott összkomfortot, mint tavaly decemberben. Ebben az évben csökkent a hisztéria, sőt a szabadpiaci árak januárban lezuhantak a múlt évi átlagra, a 14 ezer forint/négyzetméter tarifa. A januári építőanyagár-emelkedés februárban kezdte el gerjesztő hatását a szabadforgalomban. Ismét felfelé kúsztak az árak, így jelenleg a Belvárosban 18 ezer, Újszegeden 17 ezer 500, a panelnegyedekben pedig 16 ezer forintért kínálják átlagosan az összkomfortok négyzetmétereit, amelyek többnyire ennyire elkelnek. A 20-22 ezer forintos ajánlat is előfordul, de ez egyelőre csak kínálat marad. Azt mondják a pénzügyi szakemberek, aki ingatlanba akarta fektetni pénzt, az eddig megtette. A piaci mozgás cáfolja ezt a vélekedést, hiszen a téglából készült,

s közkedvelt helyen található otthonok egyelőre elkelnek.

Új színfoltot jelent a családház-forgalom. A lakásárak emelkedésével egyre többen kiérdeklődnek a magyar milliós megfizető című Persze ettől még koldusok lehetnek, mert hiába adják el egymillióért a háromszobás lakótelepi panelotthont, a pénzzel sokat nem tudnak kezdeni, ha minőségileg jobb lakáshoz, vagy magánházhoz akarnak jutni. Ha valaki családi házat akar venni, az OTP-hitelen kívül legalább 1,2-1,4 millió forinttal kell rendelkeznie. Ugyanis a kínálati piacon a családi házakat a következő összegekért szeretnék eladni: Bal fasor 116 négyzetméter, 2 millió forint; József Attila sugárút, 120 négyzetméter, 2 millió forint; Kossuth Lajos sugárút, 80 négyzetméter, 2 millió forint; Árva utca, 107 négyzetméter, 2 és fél millió forint; Petőfitelep, 70 négyzetméter, 900 ezer forint; Hunyadi János sugárút, 120 négyzetméter, 3,5 millió forint; Szőreg, 62 négyzetméter, 1,3 millió forint; Ságvártelep, 100 négyzetméter, 1,5 millió forint. A városkörnyéki községek is egyre népszerűbbek lettek. Mi sem bizonyítja jobban, hogy a szabadpiaci árakkal Szegedhez kezdenek felzárkózni: Kübekháza egy 65 négyzetméteres magánház 2,2 millió forint, Tiszaszigeten 100 négyzetméteres 1,1 millió forint, Deszken 106 négyzetméteres 1,3 millió forint, Tömörkény, 100 négyzetméteres 1,4 millió forintba kerül. Öt évvel ezelőtt fele ennyi sem volt az ingatlan ára ezeken a helyeken.

Am az építkezőknek is mélyen a zsebbe kell nyúlni. Nem olcsó a tanácsfi foghíjtelek, egy négyzetméterért 2 ezer 200-2 ezer 400 forintot is elkérnek. A magánforgalmú portán csak az tud építkezni, aki örökölt, vagy a totón nyert, hiszen 5-6 ezer forintért adják-veszik a négyzetmétereket. A három-négy év-

vel ezelőtti telekárakkal összehasonlítva kiderül, nem ritka a 200 százalékos áremelkedés sem. Így ha az az ember szabad meglegődni, hogy a Párizsi körúton egy foghíjtelek 9 millió forintért kínálnak. A rettentően magas árak és a fizetőképes kereslet csökkenése miatt zsugorodik a magánépítők tábor. A jelenlegi inflációval nem tudja felvenni a versenyt, aki borítékban kapja a fizetését. Az Inlaknál a licitálás 400-450 ezer forintnál kezdődik, tehát a pályakezdő fiataloknak csak akkor érdekes ez a terep, ha a szülők állják a cseht. Mivel a tanács és az OTP is lassan kivonul a lakáspiacról, jogosan merül fel a kérdés: az Inlak és más hasonló szervezet kezdjen garzonházépítésbe. Szándék lenne is, csak hiányzik az olcsó telek, és nem megoldott az ilyen vállalkozások pénzügyi finanszírozása.

Csökken a lépcsőzetes lakáscsere. Az adózás nehezíti ezt a forgalmat, a tanács kevés állami lakást épít, és a visszavásárlás összege nem ösztönzi a bérlelőket, hogy felkínálják az otthonaikat. Tavaly csak 49 lépcsőzetes lakáscsere volt, azelőtt pedig 600. Ennek a folyamatnak a megszakadása erősíti a helyhez kötöttség érzését is. Még egy érdekes jelenség a szegedi ingatlanforgalomnál: a zártkertek iránt nincs érdeklődés, pedig egyre többen kinnálják eladásra. Megkezdődött az állami lakások értékesítése is, ezzel egy másik cikkben foglalkozunk.

E rövid piaci szemléből is kiderül, hogy a szabadpiaci forgalomban egyre kevesebb réteg tudja megoldani lakásgondját, a csillagos égig növekvő árak miatt. Amíg a lakásárak piaci értékét nem követi a munkabér, addig az államnak többlet kellene magára vállalnia a lakásgondok megoldásából. Mert így könnyen előfordulhat, hogy a lakáspiac összeomlik.

H.M.

Lenin-műfordítói verseny

A szegedi Gedői Általános Iskola immár kilencedik alkalommal hirdette és rendezte meg a tehetséges, orosz nyelvet szerető 7-8. osztályos tanulók számára a Lenin-műfordítói versenyt. Ebben az évben a Csongrád megyei úttörők is bekapcsolódtak a kétfordulós versenybe. Az ünnepélyes eredményhirdetésre Lenin születésének évfordulóján került sor az előző év győztes tanulóinak iskolájában, a Szegedi Béke Utcai Általános Iskolában. A 268 induló közül a legjobberedményt elérő úttörőket a Csongrád megyei és a Szegedi városi úttörőnökség, a Szegedi városi művelődési ügyi osztály és a Csongrád Megyei Pedagógiai Intézet jutalmazta odesszai, balatonkenesei táborral és könyvekkel.

Ezek a következők: *Berkó Levente és Takács Zsuzsanna* (Hódmezővásárhely, József Attila Általános Iskola, felkészítő tanár: *Oláhne Tóth Mária*), *Pete Nóra* (Szeged, Mező Imre Általános Iskola, felkészítő tanár: *Tóthné Lukács Katalin*), *Ádám Tímea* (Forráskút, Általános Iskola, felkészítő tanár: *Babosné Csapos Erika*), *Juhász László* (Szeged, Dózsa Általános Iskola, felkészítő tanár: *Tóth Éva*), *Csepregi Ágnes* (Fábiánsebestyén, Általános Iskola, felkészítő tanár: *Füsti Molnár László*).

Műsorajánlat

HONFOGLALÓ ÖSEINK ÉLETE A RÉGÉSZET TÜKRÉBEN — ezzel a címmel lesz *régészeti foglalkozás* a Móra Ferenc Múzeum MŰZEUMI MATINÉK-sorozatában *Kómár Irén* vezetésével a múzeum Lucs-terében ma, szombaton délelőtt 10 órai kezdettel.

Holnap, azaz május elsőjén Budapesten, az Almásy téri szabadidőközpontban rendezik meg az *amatőr pop-rock-dzsessz fesztivál országos döntőjét*. Itt — egyúttal a Ki mit tud? „kannera nélkül” válogatóján — szűkebb pátriánkat három csapat is képviseli: a szegedi *GIXER*, a *VÁSÁRHELYI DIXIELAND* és a *SZEN-TESI ÚTÓSOK*.

A **MINI SZÍNPAD** lép föl holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor a kisteleki május elsője programsorozatában. Ugyanitt — az Ifjúsági téren — *dzsesszbalett-bemutató* is lesz, a **HÓRA EGYÜTTES** pedig balkáni népzeneből összeállított műsorát adja elő. A rendezvényt *járán vivósport-bemutató* zárja, este fél 9 órai kezdettel pedig a művelődési házban levetítik az *Élni és meghalni Los Angelesben* című amerikai filmet.

MICHAEL CIMINO 1979-ben készült filmjét, a **SZARVASVADÁSZT** vetítik az ifjúsági ház **SNITT** filmklubjában május 2-án, hétfőn este 7 órai kezdettel.

Új varroda

A Szegedi Házipari Szövetkezet új varrodai üzemeget avatott tegnap, pénteken délután. A két évvel ezelőtt, a Ruházati Szövetkezettől megvásárolt Francia utcai épületet 9 milliós ráfordítással alakították ki korszerű varrodai épületté. Lehetővé vált így, hogy egy belső udvari helyiségből, korszerű, egészséges körülmények közé kerüljön nyolcvan dolgozó. Mit jelent ez a jövőben, gazdasági oldalról? Már az idén 30 százalékkal több divatárut készítenek itt, mint a régi helyen. Eddig

„kézműves módszerrel” készülték a szabadidőruhák, gyermeknadrágok és divat-ingek. Ezután az új helyen lehetővé válik, hogy szalagszerű termeléssel jobb és több darabot adjanak ki a kezük közül. Az itt dolgozók munkáját közel nyolcvan bedolgozó is segíti. A szociális létesítmények kihasználta lehetőséget ők is élvezhetik ezentúl.

Zenei naptár

Zongoraest a Tiszában

Noblesse oblige, azaz a cím, rang — nemesség kötelez. A Magyar Rádió zongoraversenyének első díjasa, az amerikai Bloomingtonban négy évig Sebők Györgynél tanult, s számos mesterkurzuson résztvett. Ilyen fémjelzések birtokában egy ifjú zongoraművész két dolgot vártunk. Egyrészt makulátlan virtuozitást, másrészt, megkülönböztetett figyelemre méltó egyéni hangot, muzikalitást. *Nagy Pétertől* — aki a Tisza Szállóban megtartott filharmoniai hangverseny főszereplője volt — nem kaptuk meg egyértelműen azt, amit, az őt megelőző híre alapján elképzelünk.

Műsorösszeállítása remek volt. A muzikusok minden-napi kenyerétől, Bach műveitől kezdve a romantika csillagjaiig ívelt a program. Előadóművészi habitusát azonban egy olyan felkészítményhez hasonlítottam, amelyen egyaránt láthatók a legaprólékosabban, s a legtalálékalanabban megmunkált, a tehetség jegyeit egyértelműen tükröző részeket, s az elnagyolt, még vázlatosan feldobott megoldások is. Alapjában véve lírai alkat

Billentéskultúrája, hangszínerkényesége, s — dinamikája a pianó (halk), s a mezzoforte (középerős) között számtalan változattal gyönyörködött. Szinte feminin érzékenységgel, finom hangvétel zongorázik, s a lélekbeszéd, az intim, bensőséges vallomáshang szól nála a legtermészetesebb öszinteséggel. Zongoraestjének leg-szebb perceit éppen az ilyen jellegű művek, illetve részek nyújtották; így például Bach E-dúr prelúdiuma és fűgája, s a Schubert Moments Musicaux, Op. 94. lassú tetele.

Az ezeryényű zengő forték dinamikájának kikeverésében már szegényesebb a palettája. Műsorának záródarabjában, Liszt démoni Mefisto-keringőjében azonban nem is igazán a forték minőségével volt gondunk. Inkább a dallamrajz plaszticitásának hiánya — például a mű témájának pregnáns, érthető megfogalmazása helyett, erős hangsúlyokkal szét-szabdalt dallamföredékeknek tűnő témafelvezetést hallottunk —, s a gyors szakaszok tematikus építkezésének nem világos megformálása adott tápot hiányérze-

tünknek. Helyenként a baszszus, azaz a bal kéz ereje is túl sok volt, nem csak itt, de főként a Beethoven G-dúr Rondó a capriccio Op. 129. egyébként fiatalos lendületű előadásában. Mindezek mellett azt sem hagyhatjuk szó nélkül, hogy nemegyszer mellé ütött, ami ugyan a legnagyobbakkal is előfordulhat, de abban az esetben szót sem érdemel, ha egyébként az interpretáció ereje, légköre olyan magvas, kifejező, lebilincselő, hogy mellette semmiségnek tűnik egy-egy felreccsúzott hang. Mindennek természetesen műlo indiszponáltság is oka lehetett.

Hamis lenne azonban a kép, amit a pályakezdő fiatal művészről festenénk, ha nem hangsúlyoznánk, hogy összességében mégis egy figyelemre méltó előadóművész-ígéretet ismertünk meg, akinek a virtuozitáshoz szükséges adottságai is megvannak, csupán talán több átgondolás, s önkontroll szükséges olyankor, amikor a technikai feladatok kiváltotta spannoltság, lendület elragadja.

BERÉNYI BOGÁTA

Előadások a politikai akadémián

Az MSZMP Szeged Városi Bizottságának gazdaságpolitikai kérdésekkel foglalkozó akadémiáján május 4-én, szerdán délután 3 órai kezdettel a Szabadság filmszínházban Sallai Miklós, a JATE politikai gazdaságtan tanszékének docense A világgazdaság és a magyar gazdaság címmel tart előadást. (A sárga jelzésű igazolványok érvényesek.)

Az időszaki kérdésekkel foglalkozó akadémián május 5-én csütörtökön délután 3 órakor, ugyancsak a Szabadság filmszínházban Fábán György, a JATE Tudományos szocializmus tanszékének adjunktusa A politikai intézményrendszer működése, a párt vezető szerepének érvényesülése a társadalomban címmel tart előadást. (A piros jelzésű igazolványok érvényesek.)

Az előadás után filmvetítés lesz. A politikai akadémiák előadásai miatt a meghirdetett első moziciklusok elmaradnak

A zebra nem állat?

A Szilléri sugárút—Debreceni utca kereszteződésében a 42 éves Farkas László (Szeged, Gyöngyvirág utca 4/B) kistehergépkocsijával a kijelölt gyalogátkelőhelyen elgázolt egy asszonyt, akit súlyos sérülésekkel szállítottak kórházba. Ennyi a hír, amihez azt is hozzátehetnénk: országszerte napon-ta tucat-szám történik ilyen eset, már meglepődni sem tudunk rajta. Főként, ha valaki szokott csúcsidőben „zebrák környékén” járni és megkísérlni az átkelést. Például a Szilléri sugárút—Debreceni utca—Fecske utca kereszteződésében. A reggeli, s délutáni órákban átmenni — lehetetlenséggel határos. Mondhatnánk: szereljenek föl lámpákat. De ilyen alapon csak Szegeden lámpák szállítását lehetne fölszerelni — ha biztosak lennénk abban, az a megoldás. Szerintem azonban csak pótmegoldás, amellyel, hogy megvalósíthatatlan. Közlekedésről szóló írásokban szinte kikerülhetetlen a lassan elcsépeletté váló ki-

fejezés használata: közlekedési morál. S persze, mindig negatív előjellel. Ha ezen javítani lehetne, biztosabb megoldás lenne sok közlekedési konfliktusnak, mint bármi más. Mert milyen szabállyal, büntetéssel lehet arra készíteni a járművezetőket, hogy álljanak meg a zeb-ránál? Semmiyennel. Szabály ugyan van, néha büntetés is a sofőröket, akik azonban továbbra is száguldoznak az úttest csíkos részén is, atlétikai bravúr, rokra készíttve ezzel főként a gyermekekkel járó, s átkelni szándékozó szülőket. Az már rég bebizonyosodott, hogy mégoly szigorú büntetéssel sem lehet helyes útra terelni a „helytelenkedőket”. S ez természetesen nemcsak a közlekedésre igaz. De ne folytassuk tovább a gondolatot. Úgyis az a vége: a közlekedési morál is csak olyan, mint az általános. S ezen változtatni? Mintha a zebraórló akar-kedről szóló írásokban szinte kikerülhetetlen a lassan elcsépeletté váló ki-

B.T.